

PUHETERAPEUTTIIEN ANSIOKYSELY 2021

Puheterapeuttiliitto tekee vuosittain palkkakyselyn kaikille niille sektoreille, joilla liiton jäseniä työskentelee. Kysely lähetetään kuntasektorilla, yksityisellä työnantajalla, valtiolla, ja yliopistosektorilla työskenteleville jäsenille. Ammatinharjoittajille lähetetään samassa yhteydessä ansiokysely.

Palkansaajapuolella vastausprosentti nousi lähelle kolmeakymmentä, mikä on hienoa. Kuntasektorilla työskentelevät puheterapeutit vastasivat kyselyyn yksityisellä sektorilla työskenteleviä useammin. Haaste ensi vuoden kyselyyn vastaamisen osalta on siis heitetty yksityisellä sektorilla työskenteleville kollegoille!

Päätoimiset ammatinharjoittajat saivat oman kyselynsä toista vuotta peräkkäin. Vastauksia tuli niin pieneltä osalta (13 %) kyselyn saaneista puheterapeuteista, että tulosten purkaminen ei ole mielekästä. Ilahduttavaa oli, että suuri osa vastaajista oli vasta toimintansa aloittaneita yrittäjiä. Työmarkkinavaliokunta kannustaa ammatinharjoittajia vastaamaan kyselyyn ensi vuonna, sillä kyselyssä kysytään paljon muutakin kuin ansiotasoa.

Vastanneiden työhistoria

Ahkerimmin kyselyyn vastasivat 1–10 vuotta puheterapeutin työtä tehneet jäsenet. He muodostivat 40 prosenttia kyselyyn vastanneista puheterapeuteista.

Täydennyskoulutus

Vuonna 2020 täydennyskoulutuspäivien keskiarvo oli 3,3 päivää, mikä on ehdottomasti liian vähän. Tänä vuonna tämä luku saatiin kuitenkin noususuuntaan. Palkkatyötä tekevillä puheterapeuteilla oli keskimäärin 4 koulutuspäivää vuodessa. Kunnalla työskentelevät puheterapeutit saivat keskimäärin 3,6 koulutuspäivää vuoden aikana ja yksityisellä sektorilla koulutuspäivien keskiarvo oli 4,6.

Laadukkaiden puheterapiapalveluiden toteuttaminen edellyttää säännöllistä ammatillista koulutustautumista. Koulutuspäivien lukumäärään on saatava lisäystä. Toivottavasti lisääntynyt webinaaritarjonta saa täydennyskoulutuksen aiempaa laajemmin ja kustannustehokkaammin kaikkien organisaatioiden käyttöön.

Oli erittäin ilahduttavaa, että työskentelyvuosilla ei näyttänyt olevan vaikutusta täydennyskoulutuksen määrään. Sekä työiäl-

tään nuoret että kokeneemmat puheterapeutit osallistuivat koulutuksiin suunnilleen yhtä paljon (kuva 2). Toisaalta tämä kertoo alamme ja käytössä olevien menetelmien kehittymisestä sekä tutkimustiedon lisääntymisestä.

Työaika

Kyselyn mukaan edelleen noin puolet puheterapeuteista ruokailee joutuisasti työajan puitteissa.

Puheterapeutit ovat siirtyneet uuteen KVTES-sopimuksen alaosopimukseen. Aiemmin opettajilla, lääkäreillä sekä kunnan teknisillä aloilla edustavilla työntekijöillä on ollut omat alaosopimukset, joissa on voitu sopia joistain sopimusratkaisuista pääsopimuksessa sovitun liikkumavaran mukaisesti. 1.9.2021 lähtien puheterapeutit ovat siirtyneet sotesopimuksen alle. Tällä hetkellä se on liki identtinen KVTES-pääsopimuksen kanssa, mutta ajan myötä eroja tulee syntymään pääsopimuksen ja sotesopimuksen välille. Sotesopimuksen yksityiskohdista neuvotellaan keväällä 2022 samaan aikaan työehtosopimusneuvotteluiden kanssa. Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestön JUKOn tavoitteena on saada sotesopimukseen kaikkia työntekijöitä tasapuolisesti koskeva oikeus valita, ruokaileeko omalla ajalla vai joutuisasti työajan puitteissa. Tämä aihe on ollut ikuisesti esillä, mutta nyt muutosvaiheessa voi olla aiempaa paremmat mahdollisuudet saada sosiaali- ja terveysalan työntekijöitä tasapuolisesti kohteleva työaikasäännöstö aikaan.

Kokopäiväisesti työskentelevien puheterapeuttien palkka

Tässä osiossa tarkastellaan ainoastaan puheterapeuttien **kokonaispalkkaa**, jotta eri sektorien palkat ovat keskenään mahdollisimman vertailukelpoisia. Eri sektoreilla palkka muodostuu kuitenkin eri osista. Lisäksi eri palkanosien keskinäiset suhteet vaihtelevat sopimusalan ja paikallisen palkkausjärjestelmän mukaan.

Yksityisellä sektorilla palkan määrä saattaa lisäksi vaihdella kuukausittain, sillä palkan lisäosia ei välttämättä jaeta joka kuukausi. Tämän takia kyselyssä kysyttiin erikseen ilmoitetun palkan tavanomaisuutta. Vastausten perusteella tavanomaisten palkkojen, tavanomaista alempien palkkojen sekä tavanomaista suurempien palkkojen määrät vastasivat lukumäärältään toisiaan. Näin ollen tutkimuksen luotettavuuden katsottiin säilyvän ja luvut on laskettu saatujen palkkatietojen keskiarvona myös näissä ryhmissä.

Kuntasektorin kokonaispalkan keskiarvo oli tässä kyselyssä noin 3800 euroa. Keskiarvopalkka on vuodessa noussut sata euroa. Kuntasektorin palkkamediaani oli hieman yli 3800 euroa.

Yksityisen sektorin kokonaispalkan keskiarvo pysyi edellisen vuoden tapaan lähellä 4 200 euroa. Kun suoritepalkkaisten osuus oli poistettu arviosta, yksityisen sektorin palkan keskiarvo oli lähellä 4000 euroa ja mediaani hieman yli 3900 euroa.

Kuntasektorin ja yksityisen sektorin palkan välillä on siis yhä eroa yksityisen sektorin hyväksi.

Kun tarkastellaan palkkakehitystä pidemmällä aikavälillä, huomataan kuitenkin, että yksityisen sektorin kokonaispalkan keskiarvo on pysynyt lähes samana vuodesta 2017 lähtien, kun taas kuntasektorin kokonaispalkan keskiarvo on noussut vuosittain noin 100 euroa (kuva 3).

Palkkoja vertailtaessa ja työpaikkaa pohdittaessa on hyvä ottaa huomioon myös muut työsuopimuksella sovittavat taloudelliset tekijät, kuten palkallisen vuosiloman kertyminen, sairauslomakorvaukset, äitiysloman palkallisuus, palkka sairaan lapsen hoitamisen ajalta sekä palkkakehityksen mahdollisuudet ja mekanismit työsuhteen aikana. Puheterapeuttiliiton jäsen voi saada tähän pohdintaan apua, neuvoja ja peilipintaa liittosta.

Puheterapeuttiliiton palkkasuosituksukset on laadittu siten, että niiden saavuttaminen on mahdollista. Niiden tavoittelu on erittäin

Kuva 1.

suotavaa ja perusteltua. Palkkasuositus on jaettu kolmeen luokkaan sen mukaan, onko kyse vaativista, erittäin vaativista vai johtavan puheterapeutin tehtävistä. Löydät palkkasuosituksen liiton kotisivujen jäsensivuilta kohdasta Työelämä > Puheterapeutin palkkaus. Muista miettiä palkkapyyntöäsi myös suhteessa muihin työsuhteen ehtoihin.

Valtiolla ja yliopistolla työskentelevien palkkoja ei käsitellä erikseen, sillä näillä sektoreilla työskentelee niin niukasti puheterapeutteja, että keskiluvut ovat hyvin herkkiä yksittäisten tai mahdollisesti virheellisten vastausten osalta. Näitä tietoja kuten myös alueellisia palkkatietoja kannattaa tiedustella suoraan toiminnanjohtaja Heta Piirrolta.

Puheterapeuttiliiton jäsenet ovat saaneet kutsun palkkawebinaariin, joka järjestetään 17.3.2022. Palkkawebinaarissa saat yksityiskohtaisempaa tietoa palkkakyselystä ja pääset puhumaan palkkaukseen liittyvistä teemoista kollegoiden kanssa. Toiminnanjohtaja Heta Piirto alustaa webinaarin sekä moderoi keskustelua. Voit ilmoittautua webinaariin kutsussa olleen linkin kautta. Tervetuloa, ilmoittautumisaikaa on 28.2.2022 saakka.

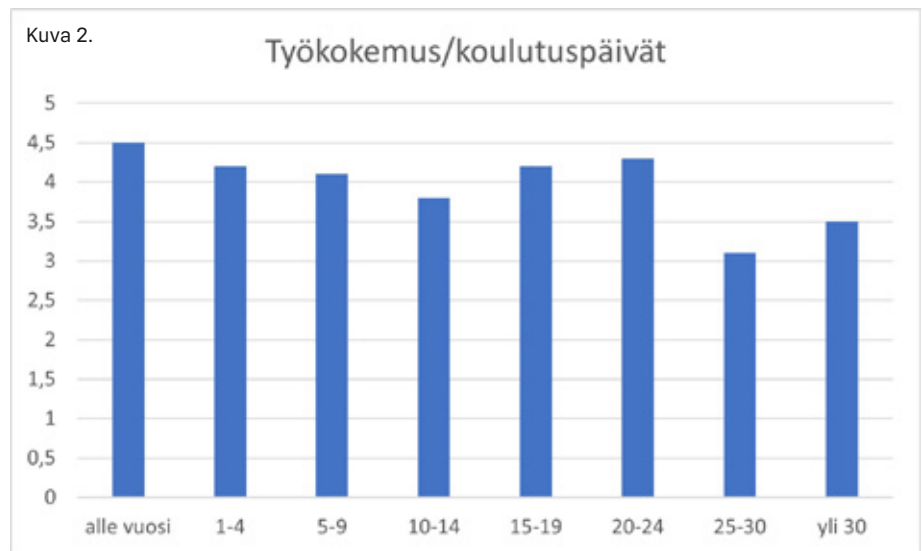
Koronakyselyn tulokset

Muita kuin puheterapeutin tehtäviä kertoi tehneensä 18 vastaajaa kuten myös vuonna 2020. Prosentuaalisesti tämä oli noin 7 prosenttia koronakyselyn vastaajista. Pääasiassa tehtävät liittyivät tartunnanjäljitykseen sekä kirjaamiseen rokotusten yhteydessä.

Liki 60 prosenttia vastaajista kertoi tehneensä joko puheterapia-arviointeja tai kuntoutusta etäyhteyksien kautta. Näistä vastaajista 60 prosenttia oli työskennellyt sekä kotona että työpaikalla etäpalveluita tuottaessaan, kun taas 35 prosenttia ilmoitti työskennelleensä vain työpaikallaan. Etätyöskentely on siis vakiintumassa osaksi puheterapian toteutusta.

Kyselyyn vastanneiden jakautuminen eri sektoreille

Kuva 2.

Kuva 3.

Palkkakehitysvertailu 2017–2021

Yksityisen sektorin suoritepalkkaiset eivät ole mukana vertailussa palkkaperusteen rakenteen erilaisuuden takia.